

ELŐFIZETÉS
 HETENNYEL ÉS VIDÉKEN
 Egy évre ... 180 Let
 Fél évre ... 90 Let
 Egy negyed évre 45 Let.
 Egy hónap ... 15 Let.

Hirdetések
 Árszabás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG
 Aradi 66. csanádi országi
 vasúti palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 47.
KIADÓHIVATAL
 Aradi Nyomda Vállalat
 Bulvárdul Rogele Ferdinánd
 L. (József foh.-ut) 92.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1921

Szerkesztő:
Staubert József.

Péntek, március 11.

Román megbízott Berlinben.

(Tárgyalás az erdélyi földgáz sorsáról.)

BERLIN. Az erdélyi földgáztelepek sorsáról döntő tanácskozás kezdődött Berlinben.

A Magyar Földgáz Részvénytársaság német és magyar kezekben levő részvényeinek átvételére először egy amerikai csoport tett ajánlatot, az erre vonatkozó tárgyalások azonban nem nyertek kedvező befejezést, mert román részről azt az álláspontot fejtették ki, hogy a román tőkének is részt kell vennie a Magyar Földgáz Részvénytársaságban. A berlini tárgyalásokat a román kormány részéről Hoisescu mérnök vezeti. Az eddigi jelentések szerint előreláthatólag eredménnyel fognak befejeződni. Hoisescu ajánlata értelmében a részvények felét az összes romániai pénzintézetekből alakult szindikátus fogja átvenni. A sármási földgázkörleli kútjait és vezetékeit semmiféle károsodás nem érte, a hálózat kibővítését csupán az anyaghiány késlelteti, de újabban annyira javult a helyzet, hogy legközelebb hozzáfoghatnak a földgázvezetékek kiépítéséhez. A Magyar Gazdálkodási

Részvénytársaság érdekköréhez tartozó két földgázvállalat: a Tordavárosi Földgáz R. T.

önállóságát változatlanul megtartja. Az utóbbi részvénytársaság elnöke Sándor János volt magyar belügyminiszter jelenleg Budapesten tartózkodik és tanácskozási feladatot a Magyar Gazdálkodási R. T. vezetésével a földgázvállalatok

ügyében. Egyébként mind a három földgázvállalatra nézve a bucaresti kormány elismerte a magyar állammal kötött szerződések érvényességét azzal, hogy a román kormány a magyar kincstár jogutódjának tekinti magát. A földgáz árát mindenhol lényegesen emelték.

Végül megjegyezzük, hogy a földgáz-üzemmel hajtott gyárak mind működnek.

molnak be, hogy a közlekedés várható. Magánértékelések szerint Londonban úgy fogják kikérülni a nehézségeket, hogy provizoriumot határoznak el, amelynek hatálya egy-két évre szólna és az érdemleges főkérdések megoldását csak a provizorium letelte után eszközölnék. Állítólag angol részről is a kérdés ilyen megoldása mellett vannak.

Simons külügyminisztert menesztik.

— Francia proklamáció a megszállott területen. —

BERLIN. A francia csapatok a Majna melletti Frankfurtot is megszállják. A németek új javaslatokat dolgoznak ki az antantnak és remélik, hogy a londoni konferencia hamarosan ismét összeül.

BERLIN. Simons német külügyminisztert lemondatták állásáról.

BÉCS. Mayr szövetségi kancellár, Grimm és Grimberger miniszterek holnap Londonba utaznak.

PÁRIS. Deguelle tábornok proklamációt intézett a megszállt területek lakosságához, amelyben hangsúlyozza, hogy a megszállás nem a lakosság ellen irányuló elféltetés. A megszálló

csapatok rendet akarnak tartani és alattuk az ország jóléte tovább fejlődhet.

LONDON. Lloyd-George közölte az alsóházban, hogy a csapatok utasítást kaptak bizonyos kijelölt német városok megszállására. Utasítást adtak arra is, hogy a rendszabályok alkalmazásának legkedvezőbb módját megvizsgálják.

BERLIN. Londonból jelntik: A legfelsőbb tanács megengedte, hogy a büntető rendszabályok alkalmazásának dacára a német szakértők éjjel tanácskozzanak és megegyezésre alkalmas formulát keressenek.

BERLIN. A lapok arról szá-

Rendelet a valuták kivételéről.

Bucuresti. A pénzügyminisztérium mellett működő valutabizottság a következő határozatokhozta a valuták kivételére vonatkozólag: Semmiféle valuta nem vihető ki az országból a pénzügyminisztérium, illetve a valutabizottság engedélye nélkül. Kivételt képeznek azok az összegek, amelyek nem haladják túl az 1000 leit, 1000 francia vagy svájci frankot, vagy 1000 olasz lírát, 1000 márkát, vagy 1000 osztrák, csehszlovák vagy lengyel koronát, vagy 100 dollárt, vagy 40 font sterlinget. Ezeknek az összegeknek bármelyike külön engedély nélkül kivihető az országból. Ha az illetőnek, aki külföldre indul, külön engedélye van pénzkivételre, nem engedhető meg, hogy az

Szalonok.

Írta: Krudy Gyula.

Ha az írónők nem mindig arról írának, amit nem értenek de néhanapián ösztöne feljegyzéseket tennének arról is, amit maguk körül valóban látnak, tapasztalnak: a pesti szalon életéről sok érdekes dolgot olvashatnánk. Írónőink egytől egyig ugyanis szívesen látott vendég a pesti szalonokban és bizonyos tiszteletben részesülnek a háziasszony részéről, aki jelenleg a szépirodalmi közlönyök előfizetője. Van-e szalon-élet Pestben azon nemes értelemben, mint azt Károlyi Györgyné egyetem-utcai palotájában gondolták a forradalom előtt? Mely szalonéletről a koronázás előtt Vahott Sándorné tesz említést memoárjaiban? A „széplelkű Wohl nővérek” nyolc vanas évek korabeli szalonjának van-e párja ahol a kalocsai érsek ő eminenciája üldögél lila sapkáiban és a grand seigneur finom mosolyával hallgatja az írónők eszmecseréit? Azt hiszem, hogy a régi értelemben gondolt szalon-élet elmúlt, mint a tizenkilencedik század sok szép asszonya és nemes lovagja visszavonult a kárpil mögé, miután mondaniyalóim tul eselt.

Az öregebb urak még emlékezhetnek azon időre, midőn Pestben is a francia regények utasítása nyomán folytatták

életmódjukat az urak és urnők. A régi Párisban amyi értéke volt mindenkinek, mint a szalonnak, ahol hetenkint megfordulni szokott. Nevezetesen, szellemes asszonyok Páris legkiválóbb férfial fogadták házuknál. A „Vallomások” írójának a lenchézi gyermekek apja a párisi szalonokbeli összeköttetéseknek köszönhetően később sikereit, fiadvezéreket, politikuskok, a Goncourtok, Maupassant szalonba jártak egy-egy finom dáma palotájába. Boldogult Salamon Ödön és Justh Zsigmond, akik Párisért rajongtak, haláluk napjáig azon sopánkodtak, hogy nincs egyetlen szellemes asszony Pestben, aki francia módra szalonot tartana. Pedig akkor még Bogdanovics György (Bekics Gusztávné) fáradozott azon, hogy az írónők és írónőket a szalonjába gyűjtse. A „fehér kaméliás hölgy” — öreg írónők és magánok és kokottok jól tudják, kit neveztek így hajdanában a Belvárosban, — hires estélyeket rendezett írónőkkel és színészekkel, falusi birkokán szüret volt és ő regényben megírta, élete történetét.

Azon szalon-élet, amelyről a francia regényben olvastunk, hol az antik álló óra mellett a politikusokból minisztereket csúáltak a női kezek fiatal írónők kiemelték az ismeretlenség sötétjéből, falusi kisasszonykákat ünnepelt szépséggé alakították: soha sem volt Pestben. A forradalom alatt és után politikai asztaltáncoltatás volt a pesti szalonok jellege.

Később az irodalom felé sóhajtottak a fenköltebb lelkű hölgyek, de Jókai Mór például sohasem járt szalonba, mert sokkal kellett írni, otthon apró betűkből hosszú regényeket. Mikszáth sem üldögélt a Pompadour-korabeli tükör alatt. Az írónők a kávéházban egymást rágták. Kuthy Lajos ismerték a dámák az írónők közül. Majd az oroszlanterő Ábrányi fűnt fel itt-ott egy páholyban az előkelő dáma mögött. Szatelláló a színpalak közé járt. Braun Sándor a Nemzeti Színházban üldögélt, sarokhelyén és a többi szép emberek, a szép írónők legfeljebb az Orient Pósa-szalonjában fogyasztottak paprikás halat. Ide hiába jött volna a szeretekreméltó, idős francia hercegnő, hogy egy szép megjelenésű fiatal költőt a szalonjában maga mellé ültessen és beszélje nagy embert neveljen. Kuthy Lajos, mint egy zsongó emlék, képviselte az irodalmat az öreg hölgyek álmodó szívében.

A mostani pesti szalonokból végleg elbucszott az irodalom, — néha egy divatosabb írónő némi női fufanggal elcsipnek — a politika messze jár, a művészet egy pár igen olcsó kép pótolja. Pestben az asszonyok kártyáznak. A dámák, akik azelőtt szinte világi akcentussal ejtették ki Tsajkovszkij nevét, Apponyi szonoklatához jártak a képviselőházban. Hock János hőlti prédikációjáról hetekig

beszélgettek. Vay Sándor könyveit olvasták: a háború megérkezésevel végleg beszűntették még azt a kevés szellemi társalgást is, amelyet egymás ruhájáról és szerelmi ügyeiről folytattak. Csak kártyáznak. Vadul, csalékonyan, tüzesen kártyáznak öregek és fiatalok. „Kártyadélutánok” vannak Budapesten a régi asszony-zsur helyett. A háború előtt még néha leültek a szőnyegre és téli alkonytal elmondogatták egymásnak szerelmi szenvedéseiket, (néha tizenkettő vallotta be, hogy ő a legerőszakosabb nő) míg örvendeztek, ha egy-egy unatkozó férj jött a látogatáson, akik megdicsélték ruhájukat, hajukat, cipőjüket. És álmaikban néha folytatódott a hazugság, amit a férfiak a ruhájukba sügtak. Most a nők hetessel álmodnak ugyanezen dámák. Ramsli, lórum, bakkarat: ez az asszonyok játéka Pestben. Néha oljászik a konyhapénz, máskor új fátlyolt vagy kalapot vásárolnak a nyereségből. Egy asszonyismerősöm pontos könyvvezetést visz a kártya-differenciákról, egy másik, a „legpechesebb nő”-nek nevezi magát, a harmadik szeretné korrigálni a szerencsésjét. Ha férfi vetődik közéjük és régi lovag módjára megnyomja a kezüket vagy a lábukat az asztal alatt; csodálkoznak. Talán a kártyákra vonatkozik a jeladás?

BUCURESTI. A *Romania Noua* március 8-i száma írja: A kormány helyén marad, de legközelebb jelenlegi összetételében változásokat fog eszközölni. Az ellenzék harcát mindaddig folytatni fogja, amíg a parlament ülészaka tart. A kormány lapja, az *Indep-tarea*, amely néhány nappal ezelőtt még beismerte, hogy a kormány nem áll el az együttműködés gondolatától, félhivatalos jelentés formájában kijelenti, hogy a kormány sem a föderáció, sem *Marghiloman* támogatására nem reflektál. A kormány a liberális pártokra egyáltalán nem számít, mert ezt a pártot már nem lehet komolyan venni.

A magyar kormány nem fizeti a szovjet-tartozásokat

BÉCS. Budapestről jelentik: A jövő hét első napjaiban kormányrendelet jelenik meg, amely eldönti azt a régóta huzódó vitát, hogy köteles-e az állam a tanácskormány rendelkezéseiből keletkezett tartozásokat megfizetni vagy sem? A kormány a merev jogi álláspontra helyezkedett s úgy döntött, hogy nem jogutódja a szovjetkormánynak, a szovjetkormány ténykedéseit törvény útján jogellenesnek nyilvánították, tehát ennek cselekedeteiért és intézkedéseitől felelősséget nem vállalhat. Ennek folytán a kincstár elutasítja az iparvállalatoknak, kereskedőknek és magánosoknak kérelmét, amely a szovjetkormány által eszközölt rendelkezések számlaszámú összegének kifizetésére irányul. Ugyancsak kimondja a rendelet, hogy azokat a tartozásokat, amelyek szovjetközégek és üzemtanácsok, vagy üzembiztosok intézkedései folytán valamely magánfél rovására a pénzügyintézeteknél előálltak, a magánfelek megfizetni kötelesek, mert abból, hogy valamely cég alkalmazottai a cég rovására visszaváltásokat és jogtalanságokat követnek el, csak az illető cégnek lehet kára, azonban harmadik személynek nem. A rendelet következtében tehát a vállalatok saját szovjet tartozásaikat kötelesek lesznek megfizetni, ellenben az állammal szemben eddig támasztott követelések ellenértékét nem kapják meg. A kormány döntése az érdekeltek körében természetesen nagy megütközést keltett és az érdekképviseletet, mint halljuk, küldöttségileg fogják kérni a kormányt a rendelkezés megváltoztatására vagy legalább is enyhítésére.

— Érkezett a munkásság keresett adója ügyében. Az aradi munkások nemrég küldöttségileg felkeresték a pénzügyigazgatót és megkérték, hogy a szerintük túlmagasan megállapított kereseti adójukat mérsékeljék. A pénzügyigazgató meg is ígérte a kérelem támogatását és felterjesztette azt a rezsorthoz, ahonnan azt a választ kapta, hogy a munkaadók és a munkások megbízottai bevonásával tartásnak érkezik, hogy a munkások megadóztatása milyen módon és milyen alapon történjék. Ez az érkezik e hó 12-én délután 4 órakor lesz a pénzügyigazgatósnál Pocioljanu pénzügyi tanácsos elnöklével.

Pétervárt megszállták az ellenforradalmárok.

BUCURESTI. Szovjetoroszországban az ellenforradalmi mozgalmak tetőpontra jutottak. Szentpétervár

külvárosait már megszállták az ellenforradalmárok. Egy lemburgi társulat szerint a fellázadt arisztokrácia a vörös csapatokat kényszerítette a volhiniai határ átlépésére, ahol a lengyelek őket lefegyverezték. Állítólag Odessza is az ellenforradalmárok kezére került. A szovjetlapok híradása szerint Kronstadtot az ellenforradalmi csapatok támogatva a jobboldali szocialistáktól, elfoglalták.

BUCURESTI. Francia lapok jelentik, hogy az egész oroszországban a legnagyobb izgalom uralkodik. Moszkvából érkezett újabb hírek szerint Szentpétervárt az ellenforradalmi csapatok megszállták és egyesültek az ottani helyőrséggel és flottával. Már az ellenforradalmi kormány is meg-

alakult *Bozovovszky* elnöke alatt. Moszkva és Szentpétervár egész környéke a Bozovovszky-kormány parancsait hiven teljesíti.

PÉTERVÁR. Kronstadtban 15 ezer ellenforradalmár van. *Kerenszkij* Revalba várják. A moszkvai segélycsapatok átpártolnak a felkelőkhez. Kronstadt városa lángokban áll.

LONDON. Hírek érkeztek ide, hogy a *kronstadti matrózok elfoglalták Pétervárt*.

HELSINGFORS. A finn tengerből jegén rettenetes harc fejlődött ki. Egy páncélos cirkáló a vörös csapatok alatt kilötte a jéget s ennek következtében rengeteg ember a tengerbe fulladt. A felkelők táviratot intéztek *Csicserinhez*, amelyben kijelentették, hogy nem tisztán felkelésről van szó, hanem új köztársasági kormány alakításáról, amely harcol a tanácskormány ellen.

Meggyilkoltak a spanyol miniszterelnököt

MADRID. Dato spanyol miniszterelnököt tegnap este, amikor autóján elhagyta a kamara épületét, néhány ismeretlen ember több revolverlövessel megölte.

Madrid. Amikor a miniszterelnök eltávozott a kamarából, autóját több ember kísérte. A Calle Ceraño sarkán utólérték az autót és huszonhét revolverlövést intéztek Datorra. A sofőr, aki azonnal észrevette, hogy a miniszterelnök élete veszélyben forog, a legnagyobb sebességgel a mentőkhöz hajtott. Az orvosok azonban csak a beállott halált állapíthatták meg. Dato sok sebet kapott. Három sé-

rülése halálos. Az egyik golyó a bordái közé hatolt, a másik pedig az állkapcsát zúzta szét. A golyókat hegyük levágása által dum dum löveggé alakították át. A tettesek elmenekültek és egyelőre semmi nyomuk.

MADRID. Ideiglenesen *Bulgall* pénzügyminiszter látja el a miniszterelnöki teendőket.

MADRID. A spanyol király Dato családjának részvétét fejezte ki. A király megjelent a halottasházban. Datot a Pantheonban temetik el és a kormány három napos nemzeti gyászt rendelt el.

Latogatás a szalmaozveggyel.

BÉCS. Egy urlasszony már rég észrevette, hogy szabónőjének fiatal leánya valahányszor eljön hozzá, mindig kokettál a férjével. Gyanuja fokozódott, amikor egy napon észrevette, hogy a férje a leány bluzának gallériáján nagyobb bankjegyet csusztat be. Mi után az asszonynak el kellett utazni és féltékenységekben tartott attól, hogy távollétében férjének és a fiatal leánynak barátsága folytatódik, megmondotta a leány anyjának, hogy ezentúl, ha hazaszállít valamit, ne küldje a leányát. Amikor hazatért, megtudta, hogy a fiatal leány még aznap délutánján, amikor elutazott, eljött a lakására és negyedóraig egyedül volt a férjével. Az asszony házasságtörés miatt feljelentette a kisasszonyt, de a feljelentést visszavonta, mert a férje kijelentette előtte, hogy elvállja tőle, ha a bíróság előtt meg kell jelennie. Alig vonta vissza feljelentését, a szabónő leánya becsületsértésért feljelentette a féltékeny asszonyt. A tegnapi tárgyaláson elmondotta a panaszosnő, hogy akkoriban az asszony részére egy övet hozott próbálni és néhány pillanat múlva, amikor megtudta, hogy az asszony nincs otthon, nyomban el is távozott. Ezzel szemben a

házzvető az azt vallotta, hogy a panaszos kisasszony negyedóránál tovább időzött a lakásban. A bíró az asszonyt felmentette a becsületsértés vádjáról. Meg vagyok róla győződve, jelentette ki a bíró, hogy ön között és a panaszos hölgy férje között akkoriban nem történt büntetendő cselekmény, de a panaszos az ön iránt táplált bizalmatlanságában jogositva volt arra, hogy az ön ellen látogatása miatt házasságtörés címén feljelentést tegyen.

A milliomos kommunista.

BÉCS. A Wimberger szállóban letartóztatott egy embert, aki dr. Zavadsky István néven lakott ott és akinél töltött revolvért és bőröndjében elrejtve egymillió egyszáz ezer osztrák koronát, 3,835.000 lengyel márkát és körülbelül 300 kommunista könyvet találtak. A gyanús ember megakartá vesztegetni a rendőrszerveletet, amennyiben 20 ezer koronát adott át neki azzal a kéréssel, hogy tekintsen el minden további hivatalos aktustól. Kihallgatása során elmondotta, hogy tulajdonképpen Baral Arnoldnak hívják s lemburgi születésű hírlapíró. Február 8-án jött Bécsbe s a pénzt Berlinből hozta. A pénzt állítása

szerint Lembergben lakó fivérértől kapta. A kíséretében levő Baral asszony, akinél semmilyen irások sem voltak, s akit szintén előzetes letartóztatásba helyeztek, elmondotta, hogy 8 nappal ezelőtt Lembergől Csehszlovákiába menekült s onnan február 12-én jött Bécsbe.

A bohém milliomos

Alvácza csillogó hideg hegyein már hetek óta olvad a hó, a karsu fiatal fák nevetve rázzák le magukról a megunt fehér köntöst, de az alváczi híres Berkovics-féle gyógyfürdő még mindig az elhagyatottság homályába burkolódik. A tavaszi kacagó napsugár, a sütkérező, hangos korai fürdővendégsereg helyett a csendes tájra csak a bátor fehér hóvirágokat csalta elő és egy-egy éretlen zöld rügyet. Nagy volt az alvácziak meglepetése, amikor a napokban egy szokatlanul érdekes kinézésű ember érkezett a faluba. A hatalmas alak furcsa megszűs arcával, kis detektívpijájával és pepita utisapkában szállt le a vonatról és a falubeliek azonnal érdeklődni kezdtek az idegen iránt. Már másnap kiderült, hogy az illető egy Amerikából hazavándorolt temesmegyei uriember, aki utazása alatt súlyos reumát szerzett és most annak a gyógyítása végett jött Alvácza. Az érdekes ember rövid két nap alatt nagyszerű életet teremtett Alvácza. A falu nagyvendéglőjében nap-nap után reggelig tartó mulatságot rendezett, amelyeken nagyszerű eleganciával szórta a pénzt és a derék, mulatni vágyó alvácziak rövidesen megszerették az érdekes embert. A minap például egy szűkkörű estélyt hívott össze a Berkovics-szálló nagytermében és kitűnő spicces hangulatban tíz dollárt ígért a pincérnek. Ha a jelenlevők előtt felső ruha nélkül eljár egy dzsig táncot. A pincér megtette s az amerikai természetesen fizetett. Egy ottani piros képű, kövér fátiszviselőnek 50 dollárt ígért, ha — reggel 3 óra volt tömördek likör, bor és pezsgő után — hat adag ebédet elfogyaszt. A hat adag ebéd a következő pillanathban diadalmas gyorsasággal csuszott le az ivástól elfáradt fahivatalnok torkán, és az exjenki ezuttal is szavának állt. A vendégek vállukra vették és lelkesen éljenztek a bohém milliomost. Reggel öt órakor azonban a társaság egyik tagja, egy véletlenül ott időző gabonaügynök felállt, és azzal a kijelentéssel, hogy neki még aznap délután Timisoaran (Temesváron) két waggon kukoricát kell tovább adni, elbucszott a társaságtól és el akart utazni. Az amerikai azonban nem hagyta magát s hajlandó volt az illetőnek a maradásából származó kárát — talán 5 ezer lejt — azonnal megtéríteni. Alvácza azóta mindenki csak az idegen előkelőségéről beszél, de a derék falusiak azért fejüket csóválják és őszintén kíváncsiak hogy a hajnalig tartó kitűnő mulatságok és az estig elhuzódó katzenjammerek splinjei vajjon tényleg meghozzák e a pihenő idegen számára az Amerikában szerzett reuma gyógyulását.

Uj adók.

Bucuresti. A pénzügyminiszteriumban elkészültek az új adótervezési javaslatok, amelyet legközelebb a kamara elé terjesztenek. Összesen hat új adót fognak bevezetni, amelyek közül a legérdekesebb az, hogy a házakra az ablakok száma szerint vetnek ki adót. A lakók éppen úgy fogják ezt az adót fizetni, mint a háziurak. Ezenkívül megadóztatják az összes háziállatokat is, azonkívül a vadászkutyákat, amelyek eddig a régi királyságban adómentesek voltak.

A volt képviselőné milliós csalásai.

BUDAPEST. Nagyborszabású bűnügy foglalkoztatja ezidőszerint a budapesti rendőrséget. Csalás és sikkasztás címen, mint megirtuk, tömegesen érkeztek feljelentések **Simkó Józsefné** ellen, aki egy **Mátyássy Tibor** nevű fiatalemberrel közösen követte el a szélhámosságait. **Simkó Józsefné** neve nem ismeretlen Budapesten. Egyike volt a legérdekesebb pesti típusoknak és már sokszor játszott olyan szerepet, amelynél az egyik felvonás rendszerint a rendőrség előtt pergett le. Roppant ambiciózus nő volt. Évek előtt férjhez ment **Simkó József** polgári iskolai tanárhoz s agitálásával kivitte, hogy férjét a koalíció idején országgyűlési képviselővé választották. A kommun bukása után **Simkóné**, aki jóllehet izraelita családból származott és első férje is izraelita volt, a változott viszonyokhoz simulva, a keresztény jelszavakat igyekezett a maga módján kamatoztatni. Valahogy összekeverte egy **Mátyássy Tibor** nevű fiatalemberrel, aki régi felvidéki gentry-családnak a sarja s aki a Károlyi-éra alatt ellenforradalmi tevékenységeiért le is volt tartóztatva. Ketten vállalatot alapítottak, amelynek ez volt a bejegyzett cége: „**Simkó Józsefné** export-import vállalata”. A Lipót-körut 7. szám alatt nyitottak irodát s a vállalat keresztény jelszavak hangoztatásával sok százézes és milliós üzleteket bonyolított le.

Kezdetben kitiűnően ment minden, lassan azonban bonyolult börtényi spekulációkba kezdtek. **Simkóné** hihetetlen módon költekezett, házakat vásárolt, személyes használatára két autót vett s hogy a kiadásokat fedezhesse, végül szélhámoskodni kezdett. **Simkóné** és üzlettársa előlegeket vettek fel ma gánosoktól, hitelszövetkezetektől és bankoktól, vaggontételekben való fa, termény és iparcikkek szállítására. A megállapodás ellenére azonban se nem szállítottak, sem pedig nem számoltak el a milliókat kitevő előlegekkel. Enniatt seregestől érkeztek a följelentések a főkapitányságra. Hozzávetőleges számítás szerint milliókra rúg a **Simkóné** és **Mátyássy Tibor** ál-

tal elsikkasztott előlegek összege. A rendőrtanácsos a pénteki nap folyamán elrendelte **Simkóné** és **Mátyássy** előállítását. A lakásokon azonban még nem találták meg őket. A detektíveknek csak annyit sikerült megállapítaniok, hogy vidékre, ismeretlen helyre utaztak. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket **Simkó Józsefné** és **Mátyássy Tibor** kézrekerítésére.

Óriási vihar az Océánon

Bucuresti. Horzeából jelentik, hogy az Atlanti-Océánon óriási vihar dühöngött, amelynek ugylátszik több nyílt tengeren levő hajó, amelyeknek már kikötőbe kellett volna érkezniök, áldozatul esett. A **Viktorieux** 5600 tonnás francia hajó, amely Newyorkból február 7-én indult, elsüllyedt. Legénységét, kivéve a drótnélküli táviró kezelőjét, megmentették. A megmentett legénység hozta az első hírt a rettenetes tengeri viharról. Még körülbelül tíz amerikai, angol és francia hajó esedékes, amelyeknek már 8—10 nappal ezelőtt kellett volna kikötőbe érkezniök.

Zseniái család.

BUCURESTI. Tegnap egy raffináltan végrehajtott csalást követtek el, mely zseniáltságának fogva elhomályosítja az iparlovagok eddigi szélhámosságait, a nagyszabású csalásról következő tudósítás számol be: Tegnap délelőtt egy pompás autó állott meg **Stratulat ékszerész** üzlete előtt. Egy elegánsan öltözött ur szállott le a gépkocsiról, bement az üzletbe és a következőket mondta a tulajdonosnak:

— Szíveskedjék néhány értékes ékszer mutatni.

A kereskedőt elámitotta az elegáns autó, az előkelő ur imponáló fellépése és biztos hangja és sietett őt kiszolgálni, az elegáns ur hosszas válogatás után, félre tett néhány ékszert.

— Ára? kérdezte az illető. 180.000 lei felelte az ékszerész. Rövid alku után, megegyeznek 160.000 leiben. A vásárló elővette pénztárcáját és meglepetéssel állapította meg, hogy csak 30.000 lei van nála. Rövid gondolkodás után, elő is állott a megoldással:

— Tegye el a 30.000 leit, sofförömet pedig haza küldöm a hiányzó összegért, itt meg is várom visszaérkezését. — mondotta. Legyen olyan jó, olytatta, írjon egy ily értelmű levelet feleségemnek, mert az én kezem a hidegtől meg van émberedve. A kereskedő előzékenyen teljesítette előkelő vevője óhaját és ez a következő levelet mondta tollba:

— Kedves Mimi! kérlek adjál részemre a sofförnek 130.000 leit. Meglepetést készítek számodra, melyet az ebédnél adok át. Koszta. Az autó elrobogott az előkelő idegen kissé várakozott, majd megunva a dolgot, rövid sétára indult. Az ékszerész délig várt, mivel azonban a vevő nem tért vissza, hazament. Otthon felesége borzasztó kíváncsisággal várta.

— Hol van a meglepetés? kérdezte türelmetlenül férjét.

— Micsoda meglepetés? kérdezte a férj rosszat sejtve.

— Megígérted és én elküldtem neked a kért 130.000 leit és az ékszerész felesége férje elé tartotta azt a levelet, melyet a szélhámos tollba mondása után írt. A rendőrség nyomoz a zseniális csaló után.

Megszökött rabok.

Ma reggel az ügyészség fogházának két legnevezetesebb rabja **Okányi Gábor**, **Panagla József** egy harmadikkal, **Burai Józseffel** megszökött a fogházból. **Okányi Gábor** életfogytiglani fegyházra volt ítélve, mert egy **Kovács** nevű társával a múlt évben meggyilkolták és kirabolták egyik gazdag kurticsi mézáróst. **Panaglát**, a cluji (kolozsvári) templom kifosztóját csak néhány hét előtt ítélte el az aradi törvényszék büntető bírósága három évi fegyházra. Ma reggel hét órakor a három rab, valószínűleg előzetes megbeszélés alapján, amikor a fogda összes rabjait a külörtéle munkákra bocsátják, a kórház egyik szobájába a nyitott ajtón keresztül besurrant. Ebben a fogházi betegszobában szintén rabok szoktak lenni, de most üres volt és a három rab az ablakon levő rácsot kifeszítette. Az egyik ágytakarót a rácsához kötötték és még így is az egyemelet magasságból, körülbelül három méternyit kellett ugorniök, mert a takaró rövid volt. A szökést csak nyolc óra után vették észre, amikor dr. **Aussterweil** László törvényszéki orvos reggeli látogatását tette. **Gorga** fogházormester azonnal jelentette az esetet a rendőrségnek és fogházörök mentek ki a rabok keresésére.

Közgazdaság.**A valutapiac.**

Budapest. A hangulat a tőzsdén ma barátságosabbra fordult. A napok óta tartó eladásokkal szemben ma már a vételi megbízások jutottak tulsúlyra. A valutapiacra igen nagy üzlet fejlődött ki, az árak eleinte emelkedtek, később azonban estek.

Páris, szikratávirat március 9. Dollár 13.88, leu 19.12, márka 22.5. **Bucuresti,** március 9. Dollár 71.5, márka 1.20 és fél. **Arad,** március 10. Dollár 72, márka 1.21. — **Budapest,** március 9. Angol fonf 1550—1600, szokol 520—540, dollár 405—415, francia frank 2900—3000, márka 650—670, lira 1450—1530, osztrák korona 53—58, rubel 170—190, leu 535—555, lengyel márka 46—50, korona és frankdinár 1010—1065. — **Zárich,** március 9. Berlin 932.5, Milano 2177, Prága 760, Budapest 140, Bécs 120, London 2313, Páris 4207, Zágráb 410, Bucuresti 805, Newyork 599, osztrák lebelégyezett korona 85, Varsó 68, Hollandia 204.

— **Budapesti értéktőzsde.** **Budapest,** március 9. Az értéktőzsdén a következő fontosabb kurzusok alakultak ki: Magyar Hitel 1760,

Osztrák Hitel 810, Angol—Magyar Bank 900, Leszámitoló bank 780, Salgótarjáni 6325, Rimamurányi 3700, Allamvasut 3600, Jelzálog és Hitelbank 430, Földhitelintézet 3475, Kereskedelmi Bank 7000, Viktoriama-lom 8500, Beocsini 5400, Általános Kőszénbánya 8200, Ganz Danu bus 19800, Ganz Villamossági 4400, Sohliok Nicolson 1150, Cukori par 17200, Nasiczi 13950, Urikányi 49 25, Weitzer waggongyár 6100, Országos Fabank 2120, Rézbányai 4525, Slavonia 3275, Zabolai 3050, Neuschloss—Lichtig 1470, Baróti szesz 1325.

A volt kormányiztos pöre.

BUDAPEST. Ma kezdtek meg tárgyalni **Persian** Adám miniszteri tanácsos pörét, amelyet **Malcsiner** Emil ellen indított, aki a Pázmán-Egyesület ülésén kizárási indítványt tett ellene, azzal vádolván **Persiant**, hogy bolszevista volt. A tanak között van **Vass József** kultuszminiszter, több nemzetgyűlési képviselő és magasállású férfi. A tárgyalás akörül folyik, hogy **Persian**, aki a Károlyi-forradalom idején a római katolikus vallás kormánybiztosa volt, mennyiben igyekezett forradalmasítani az alsó papságot.

Mozl.

A mozgóképszínházak műsora. Március 11-én az Apollóban: **Judex**. Bűnügyi dráma. II. rész. — Az Urániában: Amikor az asszony szeret. Társadalmi dráma.

„**Judex**” II. rész az Apollóban. Ugyanazok a képek elevenedtek meg tegnap az Apollóban, amelyek néhány nap előtt az Urániában lelezték **Judex** második fejezetének óriási sikerét. Dacára annak, hogy az Urániában zsúfoltság megtelt a nézőtér, az Apollóban folytatódott a közönség nagyszámú érdeklődése, s feszült kíváncsisággal várta a további fejezetek bemutatását. Mint már említettük, a gonosztevő banda elrabolta **Jaquelinét**, a bankár leányát, hogy kiszolgáltatásáért pénzt egy kéjencnek. De **Judex** közbelépésével megmenekül a banditák karmai közül. **Monti Diana** landorú, aki a bankárt szemelte ki áldozatául, nem akar belenyugodni abba, hogy a sors keresztül huzza számításait. Bűntársával kimegy a temetőbe, hogy meggyőződjék a bankár haláláról, megdöbbenéssel konstatálja, hogy a kóporsó üres. Izgalmas hajtsza indul meg a bankár felkutatására, egyben pedig a gonosztevők el akarják lenni **Jaquelinét** utjából; hogy terveiket ne akadályozhassa meg. Azonban tervük nem sikerül. Nem szabad említés nélkül hagynunk azt a két bájos gyermekszínműt, akik elragadó kedvességükkel sok kellemes percet szereznek a közönségnek. A második fejezetben rendkívül érdekesen szövődik tovább a cselekmény. **Judex** harmadik fejezetét az Uránia szombaton fogja bemutatni.

Amikor az asszony szeret című filmet mutatta be tegnap az Uránia színház. Az olasz filmgártás remekműve ez a mesterien megkonstruált film, megkapóan érdekes történet keretében. A szerelmes asszony örök problémáját hozza elének. Az Uránia grandiózus drámája még pénteken kerül vetítésre.

A szerkesztésért
KÁROLY JÓZSEF
felel.

Ha harisnyát olcsón akar venni! Most érkezett Németországból! Bársonyhoz Minden színben és minőségben. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 17.

NYILTTÉR.

az eszen kovat alatt közlöttékert nem val-
jalnak felölőseget

HIRDETMÉNY.

A Weitzer János Gép- Waggongyár és Vasöntöde Részvénytársaság. Aradon az 1921. évi február hó 26-án megtartott közgyűlésén a társaság tejszámolásár elhatározván a K. T. 202. § értelmében felhívják a társaság hitelezőit, hogy követeléseiket a jelen hirdelmény harmadszori közzétételétől számított 6 hónap alatt a társaságnál bejelenteni sziveskedjenek. 992

Kelt Aradon, 1921. évi március hó 9-én.

Weitzer János Gép- Waggongyár és Vasöntöde Részvénytársaság Aradon, Igazgatósága.

Apró hirdetések

Alkalmazás.

BORKEZTYU mértékszerint, javítás, tisztítást oltoadok, ugyszintön sórvkötő készítes. Fürbacher János keztyüs, An-
yal-utca 22a. 1467

KÖZÉPKORU, egészséges asszony más-
tétéves fiugyermekhez felvétetik. Cim:
Kneffel szénüzlet, Bul. Regele Ferdinánd
(Boros Béni-tér) 2. 988

HARISNYAKÖTŐ munkás, vagy mun-
kásnő vidékre keresetlik. Cim: Wallin-
ger hirdetőiében Lázár-utca. 10468

HÁZMESTERNEK kerestetik minden-
munkára gyermektelen, férjes asszony-
Szoba, fűtés, világítás, fizetés ellenében
Str. Eminescu (Deák P.-utca) 3. 990

Vétel és eladás.

GYERMEKÁGY, ruganyos matraccal
eladó. Str. Consistoriului (Batthyány-ut-
ca) 23. I. em. jobb oldal. 0713

HUSZONNÉGY MÉHCSALAD boconádi
kaptárban eladó. Piata Catedralei (Thö-
köly-tér) 5a) 985

OMNIBUSZ, két paraszt kocsit és külön-
féle bulordarabok eladók König szállí-
tónál. 984

EGY SZOBAS lakberendezés eladó. La-
kás elfoglalható. Cim: Wallinger hirdető-
iében Lázár-utca. 10468

EZÜST evőkészlet tokban, értékes bril-
liáns gyűrű, duplafedeli férfi arany
szobora láncsal, művészi olajfestmények,
antik aquarellek, rézmetszetek, tükör,
tányérok, talak, kompot, tea-szervizek,
skunks-bor, új kézihímzésű batizst zseb-
kendők, fésülködő, hálókabátok, mellé-
nyek jutányosan eladók. Strada Consis-
toriului (Batthyány-utca) 3. 994

BUTOR, Ebédő és hálószobák olcsó
árban kaphatók Wlegenfeld butorraktár,
Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca.)
4836

ANTIK és modern porcellán butor,
eseményeket festményeket, ékszer, ezis-
töt vesz és elad Salon Artistique. Alha-
dó kiállítás, Bulevardul Regina Maria
(Andrássy-tér) 21. szám. 10631

FABRICA DE UELIURI DIN ARAD,
Alexandru Lengyel si Fii (Aradi Olajma-
som, Lengyel Sándor és Fiai) Bulev-
Regele Ferdinánd I. (Boros Béni-tér) 22.
Telefon 135. Ajánl napi áron desztillált és
raffinált gépolajat, vulcán olajat, gőz és
motorhengerolajat, autóolajat, autó és
nehéz benzint, tovofté zsirt, sárga és
fekete kocsikenőcsőt, tökmag, naprafor-
gó és repceolajat, olajpogácsákat. 10641

Ingatlan.

MOSOTZY-TELEPEN, Csokónay-utca
15. szám, még 9 évig adómentes magán-
ház eladó. Cim ugyanott. 989

**Szalmakalapok férfiaknak és gyermekeknek (diszítve)
Női kalapformák legújabb modellek nagyban
FRATII GOLDSTEIN kalapgyár, BUCUREST,
Calea Vacaresti 3. 976**

Vetőbüköny,

**Muharmag és
Cukorrépmag**

megbízható ostarkepes minőség kapható:
987

Morvay-nál. Arad. Dezső-u. 1/b.

Primaria orasului cu drept de municipiu
Arad.

1628—1921. p. m.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Arad város kertészetiénél betöltendő
s a jelenleg érvényben lévő szabályzat
szerint évi 700 lei törzsfizetés, évi 1800
lei drágasági segély, évi 500 lei háborus
segély, évi 300 lei községi pótlék, csalá-
di pótlék, ruhasegély és természetbeni
lakással díjazott, újabban s a legköze-
lebb életbelépő szabályzat szerint pe-
dig havi 160 lei törzsfizetés, havi 305.60
lei drágasági segély, családi pótlék, ruha-
segély és természetbeni lakással díjazott
kertészi állásra pályázatot hirdetek s
ielhivom mindazokat a különösen virág-
kertészethen jártas egyéneket, kik az
állást elnyerni óhajtják, hogy szolgálati
bizonyítványokkal felszerelt kérvényei-
ket hivatalomhoz folyó hó 25-ig bezártó-
lag nyújták be.

Arad 1921. március hó 8.

ROBU,
polgármester.

Venni, vagy eladni akar valamit?

forduljon bizalommal Wal-
linger adásvetelt közvetítő
irodájához Lázár-utca, a Föl-
des patika kapujával szem-
ben, ahol 10469

állandóan nagy vevőkör és kínálat van.

Elhamert legszobben fest, tisztít és mos

Müller J. és Fia

kelmefestőgyára. 10468

Fióküzletek: Strada Bratianu (Weitzer-
utca) 7. és Asztales Sándor-utca 3. sz.

Gyakorlott gépirónó,

ki magyarul, németül steno-
grafál és románra fordítani tud,

azonnali belépésre kerestetik.

Ajánlatok fizetési igények és az
eddig működés megjelölésével

Farkas Mendel Fiai

céghez szeszgyár és finomító,
Szászrégenbe (Reghinul-sasesc)
küldendők. 981

HORNIMAN

Tea és Cacao 267

előkelő körök kedvence. :-: Kapható az összes
gyarmatáru kis és nagykereskedésekben. :-: Vezérképviselő:

Herzog Ottó és Alfréd

BUCUREST, Calea Vacaresti No. 4.

**Cséplőgarnitúrák, gőzekék, motorekék,
ekék, vasboronák, hengerek, kapáló és
vetőgépek, marhamérlegek, futókocsik,
igáskocsik és szekerek, stb. mindenféle
gazdasági felszerelések jutányos árban
kaphatók a** 953

Kisjenői béruradalomnál.

E K É K E T,

KUKORICAVETŐGÉPEKET, EXSTIRPATOROKAT, stb.
DRÓTSZEGEKET, KASZÁKAT, LÁNCOKAT, SZÖLLŐ-
PERMETEZŐKET, stb.
RÉZGÁLICOT, KÉNPORT, GUMMITÖMLÖKET, stb.
MINDENNEMŰ MŰSZAKI CIKKEKET, GÉPOLAJOKAT, stb.
raktárról azonnal szállit nagyban és kicsinyben az

Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület Géposztálya

SIBIU (Nagyszeben), Salzgasse 22., valamint annak fiókja:
Segeşvár, Baiergasse 47. és Iólerakata: Hann és Társa
R.-T. Cluj (Kolozsvár), Heltai-u. 3. 194

TIZ kat. híd belsőség parcellázásra
bolgárkertészetre alkalmas, eladó. Bő-
vebbet szivességéből Dömötör mérnök
Str. Muresului (Maros-utca) 3. II. em. 986

ORCZY-UTCA 17. számú ház üzlettel
együtt eladó. 990

ZIMANDUJFALU állomás mellett levő
malom felerésze eladó. Bővebbet ugyan-
ott. 956

Üzletek.

VENDÉGLŐ, FÜSZERÜZLET, tüzifake-
reskedés országút mellett, vasút álló-
mással szemben azonnal eladó. Bővebbet
tulajdonosnál Ujarad, Pásztor-utca 22.
982

Különféle.

ESTI, délutáni varró és szabásati tan-
folyamra jelentkezhetnek Piata Cated-
ralei (Thököly-tér) 5a) 10468

ISTALLO 6 lóra kiadó. Cim a kiadóh-
vatalban. 942

APROHIRDETÉSEKET az Aradi Kö-
öny részére felvesz Wallinger István
hirdetésfelvételi irodája Lázár Vilmos-
utca, Klein I. hirdetői és hírlap irodák
Strada Romanului (Zrínyi-u.) és Man-
Bulevardul Regele Ferdinánd I. (Boros
Béni-tér) 15. szám alatti papírüzlet.

Kereskedők figyelmébe!

Petróleum érkezett

**Vulcu J. Maxim céghez
Arad, Fábrián László-utca 5-6.**

ARLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

Az Aradi Torna Egyesület Elnöksége
az Óvár-téri sporttelepen létesített buf-
fet 1921. évi március hó 15-től, 1921. évi
november 15-ig terjedő bérletére nyilvá-
nos árlejtést hirdet és felhívja a bérlet
szándékozókat, hogy írásbeli ajánlatukat
zárt borítékban 1921. évi március hó
12-nek, azaz szombat este 6 óráig
Bodnár József Str. Bratianu (Weitzer
János-utca) 11. szám alatti üzletében
500 lei bánatpánzzal együtt adják le. A
bérlet feltételek ugyanott megtekin-
thetők.

Az Aradi Torna Egyesület Elnöksége
ienntartja magának a jogot, hogy a pá-
lyázat eredményétől függetlenül tetszése
szerint adja bérbe a buffet. 995

Az Aradi Torna Egyesület Elnöksége.

Kereskedők figyelmébe

Nagy harisnyá raktár vála-
mint nagy rövidáru raktár
400 szolid kiszolgálás mellett.

Alexandra Krammer
Str. Metlanu (Forray-u.) 3.

Apafy-u. 1. sz.

ház azonnal

**elfoglalható 3 szo-
bás tágas urilakás**

előszobával, üvegezett nagy folyosóval,
különpincével, mellékhelyiségekkel, par-
kírozott és baromfi udvarral, nagy ser-
tesólyl és kerttel kiadó. Bővebbet az
udvarban, dohánygyárral szemben. 989

Konyhakerti magvak

10466 spírga-tövek, fenyők, Thuja,
utcai sorkák, díszbokrok, magas-
törzsű és bokor-rózsák szá-
mtalan sok szép fajban kaphatók

Szabó István

kertgazdaságában Pankota.